

TIPS EN TRICKS

Vertellen in een kerkgebouw

Tekst: Stephan de Jong

Dit jaar valt Wereldverteldag (20 maart) op zondag. Mogelijk vertel je die dag in een kerk. Wat heeft een kerkgebouw als vertelplek te bieden?

Maar weinig kerken vormen speelse ruimtes waarin je een eigen sfeer kunt creëren. Je zult het moeten doen met een eigensoortig liturgisch interieur. Je kunt daarin een belemmering zien, maar met een beetje creativiteit ook kansen. Kijk eens naar een kansel als een nest of naar een doopvont als een binnensee.

Geluid

Je zou verwachten dat er in kerken goede geluidsinstallaties zijn, maar dat is lang niet altijd zo. Je moet niet gek opkijken als de koster - met alle goede bedoelingen overigens - een vaste microfoon (met katheders) voor je heeft klaar gezet. Maar heel weinig kerken beschikken over een headset. Met enig geluk is er een draadloze microfoon. Niet zelden zit je vast aan een snoer. Als het helemaal tegenzit, is dat nog kort ook. Als je zelf niet over een goede geluidsinstallatie beschikt, zul je moeten roeien met de auditieve riemen die voorhanden zijn. Overigens, in sommige kleine kerken kun je het, als je een sterke stem bezit, zonder installatie af.

Als er veel galm zit in een kerk, hoeft dat geen probleem te zijn. Praat langzaam en luister hoe het geluid terugkomt. Probeer een ritme te vinden waarin de nieuwe woorden niet botsen op de vorige. Een kwestie van uitproberen. Wie weet geeft zo'n afgedwongen ritme je verhaal een onverwachte kleur.

Stoelen en banken

Steeds meer kerken beschikken gelukkig over stoelen. Je kunt daarmee een eigen opstelling creëren. Let erop dat vooral oude kerken soms beschikken over verrassende hoeken of een koor waar je een schitterende vertelplek kunt scheppen.

In veel kerken staan nog vaste banken. Ze roepen op hun best de sfeer op van een statig theater. Maar wie weet, kun je deze vloek in een zegen doen verkeren. Door bijvoorbeeld te doen alsof de banken de hokken in Noachs ark zijn. Of je kunt een soort anti-omgeving oproepen: 'Er was eens een stad met alleen maar rechte straten, rechtlijnige mensen en stijve gedachten die even recht waren als de banken in deze kerk. Per ongeluk raakte een kromme gedachte verzeild in deze stad ...'

Sfeer

Sommige oude - en soms nieuwe - kerken hebben een prachtige mysterieuze of sprookjesachtige sfeer. Helaas haalt de architectuur van sommige kerken niet eens het niveau van een gymnastieklokaal. Maar zelfs een fantasieloos gebouw kan een verhalenverteller prikkelen tot een verhaal of een inleiding daarop. 'Eens bezocht een engel deze kerk en meende dat er iets ontbrak ... Waar zat het deurtje naar het land van verlangen?'

Cadeautjes

Kerken bezitten allerlei eigenaardigheden die een cadeau kunnen zijn voor je creativiteit.

Kansels - vanouds een soort houten microfoon - zijn door de moderne geluidstechniek eigenlijk overbodig, maar meestal staan ze er nog wel. De kansel als kans: je staat op een toren en overziet het drakenparadijs, je bent als een aap in een boom ...

In elke kerk ligt wel een Bijbel. Een mooi verhalenboek waaraan je op allerlei manieren speels kunt refereren. Zoals Godfried Bomans in zijn sprookje 'Vrolijke Hans'. Daarin schrijft hij dat maar twee dingen een mens doen lachen: een goed geweten en het Lachkruid. 'Wilt ge iets over het eerste weten, dan moet ge een ander boek opslaan dan dit, een boek dat ver voor mijn tijd geschreven is. Maar het Lachkruid, ja, wie daar iets over wil weten, moet naar de sprookjesverteller.'

TIP

Ga vroeg genoeg naar het kerkgebouw om de ruimte te zien, zo mogelijk een eigen vertelplek te creëren en de (on)mogelijkheden van de geluidsinstallatie te bekijken.

TIP

Vat de specifieke mogelijkheden die deze ruimte of bepaalde aanwezige elementen daar bieden op als een cadeautje.

Stephan de Jong is verhalenschrijver, verteller en predikant.

Dit jaar organiseren de Nationale Vertelschool en de Vertelacademie samen een zomerweek met een tweetal workshops. Daarom zal de volgende Tips en Tricks van de Vertelacademie gaan over **de clown en de verteller**.